

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Наталія Кулалаєва, завідувач лабораторії
технологій професійного навчання
Інституту ПТО НАПН України,
кандидат хімічних наук, доцент

Сьогодні в Україні, як ніколи, відчувається дефіцит професійно мобільних, конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до підприємницької діяльності висококваліфікованих робітників. Почасти це зумовлено відставанням змісту професійної (професійно-технічної) освіти від потреб профільних підприємств – замовників робітничих кадрів, повільного оновлення в закладах професійної (професійно-технічної) освіти основних форм, методів і засобів професійного навчання. У цьому контексті постає необхідність системно впроваджувати в систему П(ПТ)О інноваційні педагогічні технології, зокрема технології проектного професійного навчання. Такі технології надзвичайно ефективні для професійної освіти, насамперед тому, що забезпечують здобуття майбутніми кваліфікованими робітниками професійних компетентностей у тісному зв'язку з реальною фаховою практикою та дають можливість підготувати їх до комплексної реалізації професійних функцій.

У рамках формувального етапу дослідження співробітниками лабораторії технологій професійного навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України було розроблено та апробовано методики організації проектної діяльності та розроблення проектних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Методика організації проектної діяльності в закладах професійної (професійно-технічної) освіти визначає алгоритм її запровадження (рис. 1).

Методика розроблення проектних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти складається з чотирьох етапів.

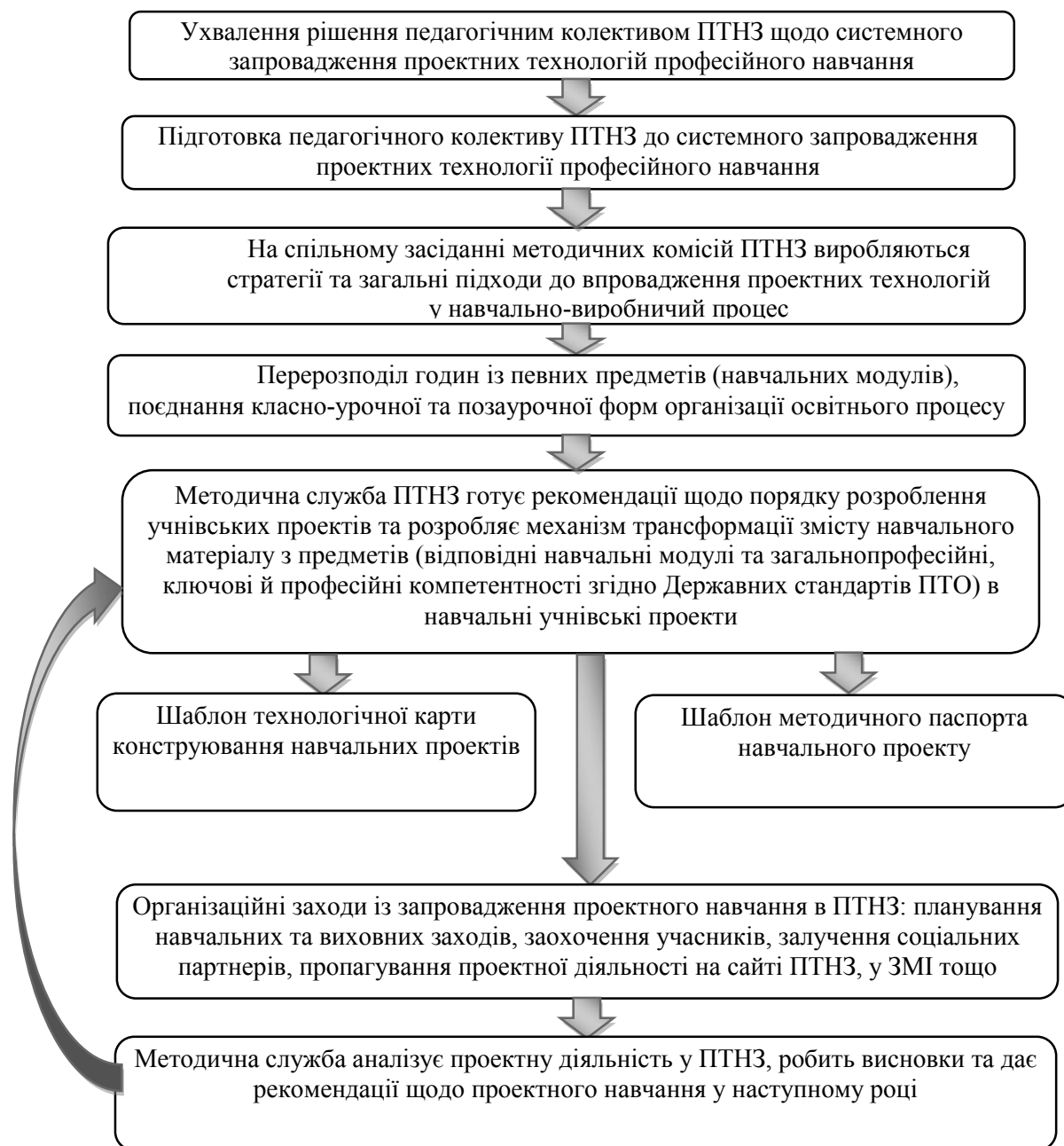

Рис. 1. Алгоритм організації проектної діяльності в закладах професійної освіти

На першому (діагностично-прогностичному) етапі розроблення проектних технологій здійснюється підготовка педагогічного колективу закладу професійної (професійно-технічної) освіти до системного впровадження проектних технологій професійного навчання. Педагогічні працівники на підґрунті педагогічного досвіду та вже проведеної роботи з учнями здійснюють діагностику проблем, суперечностей, що мають бути вирішені впродовж проектної діяльності. На другому (проектувальному) етапі

педагоги мають обґрунтувати дидактичну мету та визначити освітні завдання проектної технології. Доцільно також прогнозувати можливу технологічну карту конструювання навчальних проектів. Під час розроблення якої необхідно скласти план реалізації проектної діяльності. На третьому (організаційному) етапі викладачі разом з учням обговорюють конкретні проблеми, що мають бути вирішені під час проектної діяльності та формулюють проектні завдання. На четвертому (оціночно-рефлексивному) етапі учні презентують результати власної проектної діяльності. Відбувається оцінювання результатів їхньої проектної діяльності. На цьому етапі доцільно також проаналізувати ефективність використання проектної технології.

Для систематичного застосування проектних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти необхідно розробити навчально-методичне забезпечення проектного навчання з професій. На нашу думку, навчально-методичне забезпечення проектного навчання, що відповідає певній професійній кваліфікації, має складатися з: методичного паспорту проекту; безпосередньо методичної розробки проекту, у якому зазначені назва, мета, проблема, зміст, завдання проекту та інструкції щодо їхнього виконання; дидактичного забезпечення проектної діяльності, що містить дидактичні методи, форми та засоби, застосовані під час роботи над проектом; рекомендованих літератури та інформаційних ресурсів; контролю й оцінювання навчальної проектної діяльності учнів.

Отже, у рамках формувального етапу дослідження з теми НДР співробітниками лабораторії технологій професійного навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України було розроблено та апробовано методики організації проектної діяльності, розроблення проектних технологій у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та навчально-методичне забезпечення проектного навчання.